

Regionledningskontoret
Hållbarhet och internationella frågor
Social hållbarhet

MÖTESANTECKNINGAR
2021-10-08

Mötesanteckningar Samverkansråd Regionstyrelsen och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning

Justeras:

.....
Margaretha Åkerberg

.....
Annika Hässler/Lennart Håvestam

Datum 2021-10-08

Tid 14.00-16.00

Plats Teams

Närvarande Margareta Åkerberg (KD)
Daniel Forslund (L)
Henrik Juhlin (C)
Marja Sandin Wester (MP)
Jens Sjöström (S)
Elisabet Faxelid (V)
Anne-Marie Strömberg (V)
Roland Johansson (SD)
Bertil Fredriksson (KD)
Annika Hässler, Funktionsrätt Stockholms län
Inge-Britt Lundin, Funktionsrätt Stockholms län
Lennart Håvestam, Funktionsrätt Stockholms län
Agneta Österman Lindquist, Funktionsrätt Stockholms län
Åse Johansson Kristiansen, Funktionsrätt Stockholms län
Jaan Kaur, DHR
Gunder Wåhlberg, DHR
Karin Hjalmarsson, SRF
Per Karlström, SRF

Övriga: Karin Aronsson, Pia-Lena Krischel, Sanna Frost

1 Inledning och upprop av samtliga deltagare

2 Justeringspersoner

Till justerare valdes Margaretha Åkerberg och Annika Hässler samt Lennart Håvestam.

3 Föregående mötesanteckningar

Föregående minnesanteckningar godkändes.

4 David Lagneholm, Trafikförvaltningen, informerade om kollektivtrafikplanen

Uppdraget med kollektivtrafikplan 2050 är att visa hur kollektivtrafiken behöver uppdateras för att nå målen i RUFS 2050 och TFP. Den ska uppdateras vart fjärde år men blivit lite uppskjutet nu på grund av pandemin. Handlar om trafik på övergripande, regional systemnivå (dvs ej lokala linjer) och att bygga samsyn och gemensam kunskap om systemet.

En nulägesbeskrivning gjordes 2019 och två delrapporter under 2020. Remiss ute under 2021. Förvaltningen läser remissvaren och justerar utifrån det som bedöms viktigt.

Planen utgår från redan beslutade utvecklingsplaner, exempelvis Sverigeförhandlingen och Stockholmsöverenskommelsen men också befolkningsutvecklingsprognoser.

Ser över kapacitetsbrister, brister i restid, identifierar stråk med stor efterfrågan men låg kollektivtrafikandel samt även alternativ analys. Ingen analys utifrån pandemin görs just nu.

Kapacitetsbrister gäller exempelvis stora bussinfaller, pendeltåg och tvärbana. Restidsbrister handlar om långa restider in till centrum från vissa kommuncentrum och dåliga tvärförbindelser. Konkurrenskraft är huruvida kollektivtrafiken är ett tillräckligt bra alternativ gentemot andra trafikslag.

Konkreta åtgärder:

- Föreslås åtgärder för utvecklad turtäthet på pendeltågen
- Skapa attraktiva tvärkopplingar
- Föreslås trimning av tvärbanan samt utvidgning av det systemet

- Säkerställa god funktion i bytespunkter
- Framkomlighetsåtgärder i stadstrafik, möjlighet till mer kapacitetsstarka fordon utreds
- Integrera vattenvägar i kollektivtrafiksystemet bland annat med nytt tonnage för att kunna köra snabbare och med mindre svall samt bytespunkter till landtrafik
- Förbättrade anslutningspunkter
- Ökad kapacitet i terminaler och depåer då även dessa påverkas av ett ökat resande

Om åtgärderna genomförs får vi en sammanhållen och konkurrenskraftig region med ett resurseffektivt och konkurrenskraftigt kollektivtrafiksystem. Om inte blir det svårt för systemet att ta hand om alla människor som vill åka kan det i sin tur skapa mer biltrafik som kan påverka folkhälsan och regionens attraktivitet som arbetsplats negativ.

Fortsatt behöver förslagen fördjupas, investeringsåtgärder utredas och former för stärkt samverkan för ett ökat genomförande måste hittas.

Frågor och kommentarer från deltagare:

Planen handlar om den allmänna kollektivtrafiken och inte om den särskilda. De kompletterar varandra. Funktionsrättsperspektivet och kunskaper om det saknas i planen.

Den särskilda kolltrafiken innefattas av den allmänna trafikplanen.

Svar: Noterad synpunkt.

Det blir fler och fler avslag på färdtjänstansökningar då kollektivtrafiken anses vara så väl anpassad vilket inte riktigt är fallet.

Svar: Kollektivtrafikplanen är väldigt inriktad på infrastruktur. Resor utanför regiongränsen innefattas inte.

All utveckling i kollektivtrafiken ska vara för alla. It-teknologi etcetera är viktigt men även de fysiska funktionerna som hissar och rulltrappor måste fungera.

Svar: Det pågår renovering och investering av just detta vilket förhoppningsvis gör det bättre.

Fråga: Tittar ni på lösningar med självstyrande bilar?

Svar: Även om man har bilar som är fulla så blir det ändå ganska trångt om alla åker så. Ett tunnelbanetåg, exempelvis, har större kapacitet.

5 Fredrik Wallén, ordförande i Färdtjänstnämnden informerade om färdtjänsten

Fredrik inledde med att det går bra att kontakta honom om man har särskilda frågor som inte hinns med nu.

Detta handlar om nya och förstärkta saker kring färdtjänsten. Det betyder inte att saker som fungerar sen tidigare försvunnit.

I budgeten satsas på fortsatt flexibilitet och resiliens. Viktigt också med kommunikation med resenärer.

Grundtilldelningen av antal färdtjänstresor i länet ses över. Det innebär inte minskningar. Jobbar med att förbättra och utveckla kommunikationen. Lanserat färdtjänstapp som fått positivt mottagande men fortfarande har utvecklingspotential. Den blir ett tillägg och möjligheten att beställa via exempelvis telefon kommer fortsatt finnas kvar.

Inrättar en särskild förvaltningsfunktion för att följa upp, rapportera och åtgärda fel och fusk i verksamheten. Detta ska göras med god eftertanke och funktionen behöver specialiseras.

Pandemin är nu förhoppningsvis i sin slutfas. Då det tidigare under pandemin blev färre resor upptäcktes att färdtjänsten kunde användas till mycket annat. Detta måste dokumenteras för att möjligheten ska finnas kvar även längre fram. Vill ha plan för att kunna prioritera att exempelvis sjukresor kan genomföras även i en allvarligt avvikande situation.

Färdtjänstnämnden vill undvika trångt resande framöver och har därför, av smittskäl, förlängt stoppet för samplanering och samåkning till årets slut.

Frågor och kommentarer från deltagare:

Kommer arbete påbörjas för att se över ansökningsblanketten? Det är svårt för synskadade att få färdtjänst. Domen om en ung, synskadad kille som ej fick färdtjänst har resulterat i att även personer i Skåne som haft färdtjänst länge har blivit av med den. Sådant oroar bland synskadade då anledningen som anges är att man hittar för bra i sin hemmiljö och därmed får avslag på hjälp trots att det gäller där man inte hittar. Tomas Eneroth har uttalat att han ser allvarligt på frågan. Pågår en namninsamling om detta. Hör av er om ni vill skriva under. En demonstration planeras också.

Vad gör Region Stockholm för att underlätta för synskadade med färdtjänst?

Svar: Jobbar med att förbättra och förtydliga så det blir tillgänglig för alla. Färdtjänstlagen är utgångspunkten. Åtta av tio ansökningar beviljas vilket inte förändrats sedan lagen trädde i kraft, 1998. Besluten fattas inom lagens ram vilket är tydligt från förvaltningen. Mycket har hänt inom den allmänna kollektivtrafiken men det finns fortfarande mycket kvar. Ytterst är det domstol som bestämmer om man får avslag. Regionen styr över utförandet av kollektivtrafiken men i övrigt verkar nämnden inom färdtjänstlagen.

Är det gamla uppgifter om överutnyttjande av färdtjänst som hänger kvar eller har det tillkommit ytterligare? Blir det varken minskningar eller ökning gällande grundtilldelningen?

Svar: Det ska inte gå att missbruka om systemet ska vara kvalitativt. Är vårt ansvar att det ska vara så svårt som möjligt att överutnyttja systemet. Förvaltningen ingriper varje månad i resmönster som inte är rimliga. Måste finnas en tanke hur detta följs upp. Kan vara orsak att bjuda in Fredrik igen i november eller december när mer är klart. Flera år sedan tilldelningen för vanlig taxi sågs över. Hur är det för dem som får slut på sin tilldelning, vad innebär det för dem? Tittar på detta utifrån budget.

S har gått in med motion om att förutsättningslöst se över att ta bort taket. Rapporteras i media om detta där tilldelningen inte räcker. Med en väldigt modest tilldelning blir det domstolsärende. Region Stockholm skulle kanske kunna anta en mer generös politik. Vissa grupper får svårare och svårare att få färdtjänst tilldelat.

Man måste inte lägga på den lägsta nivån i lagstiftningen.

Färdtjänstnämnden är inbjuden till Vita käppens dag nästa fredag där man kan få testa att gå ”mörkerpromenad” med ledsagare. Trycket på

färdtjänsten upplevs öka igen. Då många lagt ner sina verksamheter saknas det åkare. Hur jobbar ni med tidspassning och antalet bilar etc.?

Svar: Tidspassningen ligger på runt 90% (krav 94%) men vissa tider på dygnet verkar det vara lite svårt. Jagar bolagen som också är måna om att det ska funka. Vissa taxirörelser nystartar, måste få tag på bilar men också chaufförer. Noterat samma indikationer och hoppas på att kunna mildra och bryta problemen för att kunna ha en god tidspassning.

Fortsätter gärna samtalet med hur tillstånden hanteras. Förvaltningen är tydlig med att kraven inte höjts vilket stöds av en linje av rättsfall. Förstår att det kan finna olika infallsvinklar.

Inget har ändrats i anvisningen. Alla ansökningar är individuella. Kan komma indikationer men sällan det gör att praxis sker. Positiva högsta förvaltningsbeslut ska vara prejudicerande.

Hur ska man förhålla sig till vaccinationer? Personal som inte vill vaccinera sig, förekommer inom exempelvis hemtjänst. Har nämnden diskuterat detta? Viktigt även här att de som kör är vaccinerade. Har också framförts att de som nyttjar vård/hemtjänst ska kunna säga nej. Har nämnden tittat på detta?

Svar: Nämnden har pratat ganska mycket om det. Region Stockholm (Fredrik) förväntar sig att alla som kör färdtjänst är vaccinerade men har ingen möjlighet att tvinga någon och saknar även kontrollfunktion. Det kan också vara en förutsättning för affärsverksamhet då de flesta vill ha vaccinerade chaufförer.

6 Fanny von Heland, ny enhetschef på Social hållbarhet och strategi, presenterade sig

Enhet för social hållbarhet och strategi stöttar samverkansråden. Tidigare har Eva Olofsson haft hand om detta men är nu sjukskriven. Enheten rekryterar just nu en vikarie men fram tills att denna tillsätts är Annika Olsson behjälplig.

Frågor och kommentarer:

Gällande social hållbarhet så finns inget på hemsidan om funktionsvariationer. Hur ser tidsplanen ut gällande samverkansöversynen?

Svar: Hemsidan är eftersatt då vi just nu saknar kommunikatör men vi jobbar på att lösa det. Uppdraget från regiondirektören om översyn av samverkansmodeller saknar fortfarande tidsplan. Det finns ett förslag om hur vi vill rama in uppdraget och tidsplanen som ska presenteras för regiondirektören den 18 oktober, återkommer gärna efter det. Kräver mycket förankring och involvering från er.

Kort information – Klimat- och hållbarhetsnämnden har nyligen beslutat att föreslå Regionstyrelsen att föreslå Regionfullmäktige att hållbarhetspolicyn och hållbarhetsstrategin antas.

Det har påbörjats arbete med att ta fram riktlinje som ska vägleda hur policy och strategi ska implementeras. Riktlinjen ska tydliggöra regler och krav på verksamheter. Exempelvis ska policyn för riktlinjer för funktionshinderfrågor inkluderas i detta. På nästa samverkansråd kan vi berätta om riktlinjen och diskutera innehållet. Arbetet har precis börjat och vi håller på att dra upp ramar för hur arbetet ska utformas. Riktlinjen går ut på remiss under våren och ska till regiondirektören i januari 2022.

Bra att få höra mer nästa gång! Skicka gärna ut underlag till organisationerna innan så de kan förbereda sig lite.

7 Aktuella frågor från organisationerna

Hur går det med upphandlingsformen för 1177?

Svar: Tanken var en gemensam upphandling för alla regioner vilket var förberett till våren men fick avslag. Återstartad och kommer löpa under hösten. Hoppas på att slutföra i vinter. Handlar om möjlighet att använda både textchatt, video och andra verktyg och även kunna koppla på andra vårdgivares tjänster utöver 1177 så att allt hänger samman. Nu är Region Stockholm med i upphandlingen vilket inte var fallet tidigare.

Bidragen till intressepolitisk verksamhet- fler föreningar kommer antagligen söka bidrag. Det är länge sedan de skrevs upp, kostnaderna har ökat utan att bidragen hängt med. Politiken uttrycker hur viktigt det är att organisationerna finns men då måste det också finnas ekonomiskt stöd för detta. Summan kan inte ligga still längre utan måste skrivas upp lite varje år.

Bra om Region Stockholm tar ett helhetsgrepp kring hemtester av olika sjukdomar då det säkert kommer fler tester än de som finns nu.

Alla har inte möjlighet att utföra alla moment i hemtester så det behövs ett helhetsgrepp för att skapa demokrati i testningen och säkra folkhälsa.

8 Övrigt

Nästa samverkansråd hålls den 19 november, digitalt.
På decembermötet den 10/12 tar vi ett fysiskt möte som en trevlig terminsavslutning.

Anteckningar: Annika Olsson